

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ „ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА”

Кафедра політології та правознавства
(назва кафедри)

СИЛАБУС

Проблеми місцевої політики
(назва навчальної дисципліни)

напря́м підготовки _____ 05 Соціальні та поведінкові науки _____
(шифр і назва напряму підготовки)
Спеціальність _____ 052 Політологія _____
(шифр і назва спеціальності)
освітньо-кваліфікаційний рівень __ другий (магістерський) рівень _____
форма навчання _____ денна/заочна _____
освітня програма _____ Прикладна політологія _____
(назва спеціалізації)

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 30.08.2019

Завідувач кафедри _____ (підпис)

Перезатверджено: протокол № _____ від _____

Перезатверджено: протокол № _____ від _____

Перезатверджено: протокол № _____ від _____

Старобільськ – 2019

Інформація про викладача

Прізвище ім'я по батькові	Заблоцький Володимир Валентинович
Науковий ступінь	доктор наук з державного управління
Вчене звання	доцент
Посада	Директор Навчально-наукового інституту публічного управління, адміністрування та післядипломної освіти, доцент кафедри публічної служби та управління навчальними й соціальними закладами
Місце роботи	ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”, директор Навчально-наукового інституту публічного управління, адміністрування та післядипломної освіти, доцент кафедри публічної служби та управління навчальними й соціальними закладами
Адреса кафедри	м. Старобільськ, вул.Гоголя 1
Контакти	– 050 591 86 41
E-mail	zablotskiivv@gmail.com
Консультації	
Час	відповідно до графіку індивідуальних консультацій
Місце	ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”, Інститут публічного управління, адміністрування та післядипломної освіти, кафедра публічної служби та управління навчальними й соціальними закладами, м. Старобільськ, вул.Гоголя 1

2. Інформація для підтримання зв'язок з е-тьютором

Прізвище ім'я по батькові	Капля Ольга Станіславівна
E-mail	Rfgkz@i.ua
Контакти	050 202 03 31

3. Опис навчальної дисципліни

Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	052 Політологія
Освітня програма	Прикладна політологія
Освітньо-кваліфікаційний рівень	магістр
Загальні характеристики	обов'язкова
Веб-сайт курсу	
ID ОП	17834
Рік вивчення дисципліни	перший
семестр	1
Загальна кількість кредитів ECTS	5
Загальна кількість годин	150
Лекції / Практичні, семінарські заняття / Лабораторні / Самостійна робота	20 / 20 / - / 128 12 / 10 / - / 128
Мова навчання	українська
Форма підсумкового контролю	залік

4. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни «Проблеми місцевої політики» – поглиблене вивчення студентами політики місцевого розвитку і шляхів її реалізації у процесі планування, прогнозування, вироблення, здійснення, забезпечення системності державної політики, передусім формування єдиного гуманітарного простору в Україні і на регіональному рівні, а також ознайомлення з нормативно-правовою базою регулювання відносин між державою та регіонами, взаємодії органів державної влади, управління, місцевого самоврядування різних рівнів у виробленні та реалізації політики регіонального розвитку. Особливої знаковості ці процеси набувають через входження України до існуючої «Європи регіонів».

Програмою дисципліни передбачено вивчення сучасних моделей і шляхів розвитку місцевої політики в Україні та Європі, стратегії, державних і відомчих програм у різних сферах державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування та шляхів їх втілення у життя.

Під час вивчення курсу студенти ознайомлюються з політикою місцевого розвитку і шляхами її реалізації у процесі планування, прогнозування, вироблення, здійснення, забезпечення системності державної політики, передусім шляхами формування єдиного гуманітарного простору України на регіональному рівні. Розглядається нормативно-правова база регулювання відносин між державою та регіонами, взаємодії органів державної влади, управління, місцевого самоврядування різних рівнів у виробленні та реалізації політики регіонального розвитку. Вивчаються сучасні моделі та шляхи регіонального розвитку в Україні та Європі, стратегія, державні та відомчі програми у різних сферах державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування та шляхи їх втілення у життя.

Всебічне засвоєння матеріалів курсу дає можливість студентам

знати:

- теоретичні та правові засади місцевого розвитку, його форми і методи для аналізу та розв'язання регіональних проблем;
- основні напрями державної регіональної політики, становлення та розвитку місцевого самоврядування в Україні;
- теорію і практику планування та прогнозування регіонального розвитку, архітектурно-містобудівної діяльності, земельної, екологічної політики;

уміти використовувати:

- категорії регіонального розвитку, сучасні методологічні підходи щодо формування державної регіональної політики та політики органів місцевого самоврядування;
- законодавчі акти, форми і методи регіонального управління, планування розвитку територій, регулювання земельних відносин, охорони довкілля для аналізу та розв'язання регіональних проблем;
- технологію, форми й методи стратегічного прогнозування та оперативного планування розвитку регіону;
- адміністративні та економічні важелі управління регіональним розвитком;

визначати:

- оптимальні шляхи регіонального розвитку та місце регіонального управління у загальній системі державного управління;
- ефективність дієвих форм і методів державного управління за результатами аналізу програм розвитку територій, вітчизняного й зарубіжного досвіду їх реалізації у контексті європейської інтеграції, використовуючи методи порівняльного та інституційного аналізу;
- показники розвитку регіону на найближчу й віддалену перспективу на основі існуючого стану справ за умов наявних ресурсів у межах чинного правового поля шляхом зіставлення ресурсів і потреб;
- основні напрями вдосконалення організаційно-економічних механізмів щодо забезпечення охорони навколишнього середовища регіону;
- пріоритетні напрями розвитку регіону, застосовуючи комплексний підхід до аналізу державної політики та за результатами вивчення показників суспільного життя;

розробляти:

- пропозиції (проекти) державних, регіональних і галузевих програм регіонального соціально-економічного, гуманітарного та політичного розвитку за результатами аналізу державної

політики та стану регіону на основі методології конструювання моделей, виходячи з ресурсного забезпечення та механізмів упровадження державно-управлінських рішень;

- пропозиції щодо вдосконалення чинної нормативно-правової бази регіонального розвитку на підставі визначення юридичних властивостей та на основі виявлених ознак її недосконалості, за результатами вивчення й аналізу ефективності чинних нормативно-правових документів, існуючої практики регулювання суспільних відносин у регіоні;
- проекти нормативно-правових актів, спрямовані на підтримку регіону, забезпечення функціонування у ньому господарських структур, які побудовані на різних формах власності, на засадах конституційно-правової регламентації законодавчого та нормотворчого процесів;
- внутрішню нормативну документацію (накази, розпорядження) щодо виконання завдань міжнародних, державних, місцевих, галузевих, міжгалузевих програм і проектів регіонального розвитку на засадах конкурсного відбору виконавців (тендер, грант, конкурс) шляхом застосування методів системного аналізу;
- практичні рекомендації для органів державного управління та місцевого самоврядування щодо вибору ефективних інструментів і варіантів регулювання та управління регіонального розвитку на основі методів порівняльного аналізу стану регіональних процесів, рівня їх узгодженості;
- основні напрями вдосконалення організаційно-економічних механізмів щодо забезпечення охорони навколишнього середовища регіону;
- пріоритетні напрями розвитку регіону, застосовуючи комплексний підхід до аналізу державної політики та за результатами вивчення показників суспільного життя;

аналізувати:

- проблеми, ресурсний потенціал і напрями регіонального розвитку;
- процеси становлення регіонального розвитку та його елементів,
- шляхи й методи вдосконалення структури його інституційного забезпечення, політико-правові проблеми управління регіоном, приймати відповідні управлінські рішення;

контролювати:

- виконання заходів регіонального розвитку, відповідних законодавчих і підзаконних актів у зумовлені терміни засобами адміністрування.

Місце дисципліни нормативна навчальна дисципліна «Проблеми місцевої політики» є складовою циклу професійної і практичної підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» ОП «Прикладна політологія».

5. Зміст дисципліни.

№	Змістовні модулі та їхня структура	денна форма навчання					заочна форма навчання				
		загальна кількість лекцій	практичні заняття	лабораторні роботи	самостійна робота	загальна кількість лекцій	практичні заняття	лабораторні роботи	самостійна робота		
Перший модуль											
1.1.	Сутність, об'єкт та функції політики місцевого розвитку	7	2		5	8	2			6	
1.2.	Цілі, завдання, критерії політики регіонального розвитку	7	2		5	6				6	
1.3.	Регіон в адміністративно-територіальній системі України	7		2	5	8	2			6	
1.4.	Централізація і децентралізація у політиці регіонального розвитку	9	2		7	8	2			6	

1.5.	Регіональний розвиток в Європейському Союзі	7	2			5	8		2		6
1.6.	Особливості розвитку регіонів: модель США	7		2		5	6				6
1.7.	Регіони та їх розвиток у Канаді, Австралії та Новій Зеландії	7		2		5	6				6
1.8.	Розвиток регіонів у державах на пострадянському просторі	7		2		5	6				6
1.9.	Місцеві державні адміністрації та їх роль у реалізації політики регіонального розвитку	7		2		5	6				6
1.10.	Органи місцевого самоврядування у регіональному розвитку	9	2			7	8		2		6
Другий модуль											
2.1.	Аналіз, його завдання, види та методи в політиці регіонального розвитку	7		2		5	8		2		6
2.2.	Планування регіонального розвитку: сутність, форми, методи	9	2			7	6				6
2.3.	Сталість розвитку регіону та методологія її оцінювання	7	2			5	8		2		6
2.4.	Прогнозування регіонального розвитку	7		2		5	8	2			6
2.5.	Основні методи та важелі державного регулювання регіонального розвитку та управління трудовими ресурсами регіону	7	2			5	6				6
2.6.	Управління інвестиційною діяльністю регіону	7		2		7	8	2			6
2.7.	Реалізація державної мовної політики у регіоні та її особливості	7	2			5	10		2		8
2.8.	Управління культурними процесами у регіоні	7		2		5	8				8
2.9.	Управління інтеграцією національних меншин і регіональні процеси	7		2		5	8				8
2.10.	Взаємодія органів влади, управління, місцевого самоврядування та самоорганізації населення у формуванні єдиного гуманітарного простору	9	2			7	10	2			8
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ГОДИН		150	20	20		110	150	12	10		128

Теми семінарських / практичних занять

<i>№п/п</i>	<i>Назва теми</i>	<i>Години</i>
1.	Регіон в адміністративно-територіальній системі України	2
2.	Особливості розвитку регіонів: модель США	2
3.	Регіони та їх розвиток у Канаді, Австралії та Новій Зеландії	2
4.	Розвиток регіонів у державах на пострадянському просторі	2
5.	Місцеві державні адміністрації та їх роль у реалізації політики регіонального розвитку	2
6.	Аналіз, його завдання, види та методи в політиці регіонального розвитку	2
7.	Прогнозування регіонального розвитку	2
8.	Управління інвестиційною діяльністю регіону	2
9.	Управління культурними процесами у регіоні	2

10.	Управління інтеграцією національних меншин і регіональні процеси	2
Разом		20

Теми лабораторних занять (не передбачено навчальним планом)

Самостійна робота

<i>№п/п</i>	<i>Назва теми</i>	<i>Години</i>
1.	Сутність, об'єкт та функції політики місцевого розвитку	6
2.	Цілі, завдання, критерії політики регіонального розвитку	6
3.	Регіон в адміністративно-територіальній системі України	6
4.	Централізація і децентралізація у політиці регіонального розвитку	6
5.	Регіональний розвиток в Європейському Союзі	6
6.	Особливості розвитку регіонів: модель США	6
7.	Регіони та їх розвиток у Канаді, Австралії та Новій Зеландії	6
8.	Розвиток регіонів у державах на пострадянському просторі	6
9.	Місцеві державні адміністрації та їх роль у реалізації політики регіонального розвитку	6
10.	Органи місцевого самоврядування у регіональному розвитку	6
11.	Аналіз, його завдання, види та методи в політиці регіонального розвитку	6
12.	Планування регіонального розвитку: сутність, форми, методи	6
13.	Сталість розвитку регіону та методологія її оцінювання	6
14.	Прогнозування регіонального розвитку	6
15.	Основні методи та важелі державного регулювання регіонального розвитку та управління трудовими ресурсами регіону	6
16.	Управління інвестиційною діяльністю регіону	6
17.	Реалізація державної мовної політики у регіоні та її особливості	8
18.	Управління культурними процесами у регіоні	8
19.	Управління інтеграцією національних меншин і регіональні процеси	8
20.	Взаємодія органів влади, управління, місцевого самоврядування та самоорганізації населення у формуванні єдиного гуманітарного простору	8
Разом		110

6. Методи навчання

- пояснювально-ілюстративний
- репродуктивний
- проблемного викладання
- частково-пошуковий
- дослідницький

7. Форми і методи контролю

Фронтальне опитування, тестування, виконання завдань для самостійної роботи, виконання контрольно-модульної роботи.

8. Критерії оцінювання знань студентів (у %)

Поточний і підсумковий контроль знань і умінь магістрантів з дисципліни «Проблеми місцевої політики» здійснюється згідно з кредитно-модульною системою організації навчального процесу. Успішність магістрантів із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою і складається з успішності з навчальної роботи (практичних завдань і завдань для самостійної

роботи), для оцінювання якої призначається 40 %, і результатів контрольних модульних робіт 20 % і підсумкового тестування – 40 %.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Діяльність студента:

- письмова модульна контрольна робота, тестування – 40 балів;
- результати роботи на практичних заняттях – 40 балів;
- самостійна робота – 20 балів;
- за рішенням кафедри участь здобувачів вищої освіти у тренінгах з тематики освітніх компонентів професійної і практичної підготовки зараховуються як додаткові бали до загальної суми успішності здобувача.
-

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
83-89	B	добре	
75-82	C		
63-74	D	задовільно	
50-62	E		
21-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-20	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Завдання для контролю самостійної роботи

Контрольно-самостійна робота виступає як засіб самостійного здобуття і поглиблення знань студента, а також як форма самоконтролю та контролю самостійного навчання студента з боку кафедри.

Виконуючи контрольно-самостійну роботу, магістрант набуває досвіду роботи з науковою літературою, періодичними спеціальними виданнями, законодавчими актами; вчиться аналізувати та узагальнювати, а також чітко висловлювати свої думки з приводу заданої тематики в письмовій формі. Все це є підґрунтям для виконання більш складних форм робіт в майбутньому, таких як магістерська робота.

11. Методичне забезпечення

Електронний варіант лекцій, завдань до практичних занять, питання до контрольних модульних робіт, завдань для самостійної роботи. Студенти мають доступ до електронних варіантів методичних вказівок до практичних занять і електронної бібліотеки.

12. Рекомендована література

Основна навчальна література

1. Адміністративно-територіальний устрій України. Проблемні питання та можливі шляхи їх вирішення / С. О. Сивоконь, В. А. Яцюк, А. П. Заєць, О. Я. Матвійшин та ін.; за заг. ред. В. Г. Яцуби. – К., 2003. – 321 с.
2. Антонюк О. В. Основи етнополітики: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – К.: МАУП, 2005. – 432 с.
3. Бакуменко В. Д. Формування державно-управлінських рішень: Проблеми теорії, методології, практики. – К.: Вид-во УАДУ, 2000. – 328 с.

4. Бюджет міста Києва на 2006 рік // Хрещатик. – 2006. – № 132/1 (2927/1). – 12 верес. (спецвипуск).
5. Воронков А. А. Методы анализа и оценки государственных программ в США. – М.: Наука, 1986. – 190 с.
6. Дехтяренко Ю. Стратегія розвитку міста: територіально-планувальний аспект // Управління сучасним містом. – 2001. – № 1–3. – С. 86–99.
7. Європейська хартія місцевого самоврядування та розвиток місцевої та регіональної демократії в Україні: наук.-практ. посіб. / упоряд. О. В. Бейко, А. К. Гук, В. М. Князев; за ред. М. О. Пухтинського, В. В. Толкованова. – К.: Крамар, 2003. – 396 с.
8. Завгородній Є. В. Стимулювання розвитку регіонів // Бюл. Дніпропетр. обл. упр. юстиції. – 2006. – № 1. – С. 27–32.
9. Зайченко О. П., Кузнєцова І. С., Ільчук В. П. Регіональна політика підтримки інноваційної діяльності в малому бізнесі. – К.: НДІСЕП, 2005. – 101 с.
10. Збірка документів Ради Європи, ратифікованих Україною. – К.: Фенікс, 2006. – 496 с.
11. Звернення Президента України до Верховної Ради України 9 лютого 2006 року // Економіст. – 2006. – № 2 (лют.). – С. 12–17.
12. Інформаційні матеріали про роботу Кабінету Міністрів України за дев'ять місяців 2005 року. – 87 с.
13. Коліушко І. Б. Виконавча влада та проблеми адміністративної реформи в Україні. – К.: Факт, 2002. – 260 с.
14. Кононенко П. Українська освіта у світовому просторі // Освіта. – 2006. – № 40 (5224). – 11–18 жовт. – С. 2–7.
15. Куйбіда В. С. Принципи і методи діяльності органів місцевого самоврядування. – К.: МАУП, 2004. – 432 с.
16. Міграція населення України у 2005 році. – К.: Держ. Комітет статистики України, 2006. – 104 с.
17. Павлов В. І. Політика регіонального розвитку в умовах ринкової трансформації (Теоретико-методологічні аспекти та механізми реалізації). – Луцьк: Надстир'я, 2000. – 580 с.
18. Регіональне управління: навч. посіб. / Л. М. Зайцева, С. М. Серьогін, Н. Й. Коніщева, В. Є. Зайцев, Т. О. Савостенко, І. Е. Польська, А. В. Чуйко; за наук. ред. Л. М. Зайцевої. – Д.: ДФ УАДУ, 2000. – 240 с.
19. Романюк С. А. Політика регіонального розвитку в Україні: сучасний стан і нові можливості. Регіональні дослідження. – К.: Вид-во УАДУ, 2001. – 112 с.
20. Смирная В. М. Маркетинговые исследования регионального рынка образования // Зб. наук. пр. Східноукраїнського нац. ун-ту. – Луганськ: Вид-во СХУ, 2000. – С. 168–169.
21. Стеченко Д. М. Управління регіональним розвитком: навч. посіб. – К.: Вища шк., 2000. – 223 с.
22. Стеченко Д. М. Розміщення продуктивних сил і регіоналістика: навч. посіб. – К.: Вікар, 2002. – 374 с.
23. Строкань Т. М. Організаційна роль житлово-комунального господарства міста в забезпеченні його благоустрою // Регіональні перспективи. – 2000. – № 5.
24. Образование в Автономной Республике Крым. 2005 год. – Симферополь: ОАО «СГТ», 2006. – 192 с.
25. План дій для нового міністра: практ. посіб. / Т. Мотренко, А. Вишневський, В. Басв, А. Бондаренко; за заг. ред. Т. Мотренка. – К.: Центр сприяння інституційному розвитку держ. служби, 2006. – 352 с.
26. Послання Президента України до Верховної Ради України про внутрішнє і зовнішнє становище України у 2000 році. – К.: Інформ. вид. центр Держкомстату України, 2001. – 404 с.
27. Пропозиції Верховної Ради України до основних напрямів бюджетної політики на 2007 рік // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – 6 жовт.
28. Пропозиції Президенту: нова хвиля реформ. – К.: Комісія «блакитної стрічки», 2005. – 104 с.
29. Тертична В. В. Державна політика: аналіз та здійснення в Україні. – К.: Основи, 2002. – 750 с.
30. Харьковский Б. Т., Бережной О. Н. Методы переработки бытовых отходов города // Зб. наук. пр. Східноукр. нац. ун-ту. – Луганськ: Вид-во СХУ, 2000.
31. Цветков В. В. Державне управління: основні фактори ефективності (політико-правовий аспект). – Х.: Право, 1996. – 164 с.

Додаткова

32. Батанов О. В. Територіальна громада — основа місцевого самоврядування. – К.: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2001. – 260 с.

33. Бугай С. Н., Афанасьєва Л. Ф., Лисак Н. В. и др. Информационно-коммуникационная система государственного управления региональной политикой как составляющая «электронного правительства» // Информация, анализ, прогноз – стратегические рычаги эффективного государственного управления: Тезисы докладов / Материалы V Междунар. науч.-практ. конф. – К.: УкрИНТЭИ, 2006. – С. 28–37.
34. Бутирська Т. Державне будівництво: концептуальна трансформація // Зб. наук. пр. НАДУ. – 2005. – Вип. 2. – С. 20-29.
35. Вівчарик М. М. Україна від етносу до нації: навч. посіб. – К.: Вища шк., 2004. – 239 с.
36. Гакман С. Державне регулювання процесів запобігання етнополітичним конфліктам у контексті транскордонного співробітництва // Зб. наук. пр. НАДУ. – 2005. – Вип. 2. – С. 166–176.
37. Грицяк І. Моделі регіонального та місцевого рівнів європейського управління // Пробл. децентралізації: нац. та міжнарод. досвід: Зб. Матеріалів та док. / наук. ред. М. Пухтинський. — К.: Атіка, 2006. – С. 269–279.
38. Доля І., Пожидаєв Є. Проблема реформування системи місцевого самоврядування: погляд з регіону (соціологічний аспект) // Аспекти самоврядування. – 2005. – № 5 (31). – С. 13–17.
39. Заєць А. Законодавче забезпечення реформи місцевого самоврядування і адміністративно-територіального устрою України // Матеріали наук.-практ. семінару «Реформування місцевого самоврядування в контексті конституційної реформи». Засідання Спілки секретарів місцевих рад, 23-24 червня 2005 р., м. Бердянськ. – К., 2005.
40. Здіорук С. І. Суспільно-релігійні відносини: виклики Україні XXI століття. – К.: Знання України, 2005. – 552 с.
41. Інноваційні шляхи муніципального розвитку (сучасний стан, прогнози, проекти і програми) // XI Всеукраїнські муніципальні слухання, м. Бердянськ 18–20 вересня 2006 р. — К.: Логос, 2006. – 50 с.
42. Інститути та інструменти розвитку територій. На шляху до європейських принципів / за ред. С. Максименка. – К.: Міленіум. – 244 с.
43. Іщенко О. Адміністрація Президента України як інструмент державної регіональної і муніципальної політики // Президент України та державна регіональна і муніципальна політика: зб. матеріалів та документів / за заг. ред. О. Дьоміна. – К.: Логос, 2002.
44. Іщенко О. Кадрове забезпечення місцевого та регіонального розвитку // Зб. наук. пр. НАДУ. – 2004. – Вип. 1. – С. 3–13.
45. Кальниш Ю. Інституціональні особливості аналітичного супроводу процесів вироблення та реалізації державної політики в сучасній Україні // Вісн. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – 2006. – Вип. 2. – К.: Вид-во НАДУ, 2006. – С. 36–43.
46. Карий О. Інтернет-сторінки органів місцевого самоврядування деяких міст України // Аспекти самоврядування. – 2005. – № 4(30). – С. 28–35.
47. Кобзар І. М. Концептуальні підходи до вирішення мовних проблем на Донеччині // Вісн. Донец. держ. ун-ту екон. і торгівлі ім. М. Туган-Барановського. – 2006. – № 2 (30). – С. 143–149.
48. Ковальчук Л. Доступ до культурного розмаїття: бібліотечне обслуговування етнічних громад Києва // Бібліотеки України в Криму 2006: зб. доповідей і виступів науковців і фахівців України на міжнародній конференції «Крим – 2006», червень 2006 р., м. Судак, АРК. – К.: НПБ України, 2006. – С. 67-72.
49. Козловський І. Стан та тенденції розвитку релігійної ситуації державно-церковних відносин на Донеччині: рік 2005 // Донецьк. вісн. Наук. тов.-ва ім. Шевченка. – Сер. «Філософія. Культура. Політика. Педагогіка». – Т. 13. – Донецьк: Укр. Культурологічний центр, 2006.
50. Лопушинський І. Відродження національної свідомості та самосвідомості як першочергова місія нової української влади // Вісн. НАДУ. – 2006. – Вип. 2. – С. 376–382.
51. Максюта А. Удосконалення бюджетного законодавства в контексті проведення адміністративно-територіальної реформи // Матеріали наук.-практ. семінару «Реформування місцевого самоврядування в контексті конституційної реформи». Засідання Спілки секретарів місцевих рад, 23–24 червня 2005 р., м. Бердянськ. – К., 2005.
52. Нижник Н. Р., Машков О. А. Системний підхід в організації державного управління. – К.: Вид-во УАДУ, 1998. – 160 с.
53. Невелєв О. М., Данилишин Б. М. Сталий розвиток регіону: стратегічні напрями і механізми. – К., 2002. – 127 с.

54. Омельчук В. Державна мовна політика та особливості її реалізації // Пробл. нац. безпеки України в умовах сучасного розвитку України: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., Київ, МАУП, 15 вересня 2006 р. – К., 2006. – С. 339–344.
55. Омельчук В. Державна політика створення єдиного гуманітарного простору: зарубіжний досвід // Діалог цивілізацій чи Четверта світова війна: Матеріали V всесв. конф., Київ, 25 травня 2006 р. – К.: МАУП, 2007. – С. 273–283.
56. Омельчук В. Державна політика щодо увічнення пам'яті жертв Голодомору як чинник становлення національної історичної пам'яті // Голодомор 1932–1933 років в Україні: каральні органи більшовицького режиму: Матеріали V міжнар. наук. конф. (МАУП, 24 листопада 2006 р.). – К., 2007. – С. 12–31.
57. Омельчук В. Управління культурними процесами як чинник формування єдиного гуманітарного простору України // Концептуальні засади формування менеджменту в Україні: Матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 16-17 листопада 2007 р.). – К., 2007. – С. 563–583.
58. Пал Л. Аналіз державної політики / пер з англ. І. Дзюб. – К.: Основи, 1999.
59. Плющ Р. М. Формування структури місцевого самоврядування: організаційно-управлінський аспект. – Херсон: Вид-во ВАТ «ХМД», 2006. – 396 с.
60. Президент України та державна регіональна і муніципальна політика: зб. матеріалів та док. / за заг. ред. О. Дьоміна. – К.: Логос, 2002. – 236 с.
61. Проблеми децентралізації: національний та міжнародний досвід: зб. матеріалів та док. / наук. ред. М. Пухтинський. – К.: Атіка, 2006.
62. Проблеми залучення молоді до процесу прийняття рішень на місцевому і регіональному рівнях: Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. 15–16 грудня 2005 р. / ред. кол. І. Д. Бех (гол. ред.) та ін. – Т.: Тернограф, 2006.
63. Пухтинський М. Концептуальні підходи до перспектив місцевого і регіонального розвитку // Президент України та державна регіональна і муніципальна політика: зб. матеріалів та док. / за заг. ред. О. Дьоміна. – К.: Логос, 2002.
64. Реформа для людини: зб. матеріалів про шляхи реалізації адміністративно-територіальної реформи в Україні / ред. А. А. Москалюк. – К., 2005. – 238 с.
65. Розробка та реалізація стратегій розвитку територіальних громад: вітчизняний досвід / ред.: С. Максименко, В. Нудельман, І. Санжаровський. – К.: Дата Банк Україна, 2003.
66. Социальная защита населения: Сб. материалов по вопр. Разработки и реализации инновационной стратегии эффективного предоставления социальной помощи и услуг населению Донецкой области. – Донецк, 2004 – 2006. – 89 с.
67. Тимошенко І., Власиневич О. Регіональні особливості управління міжнаціональними процесами (за матеріалами Рівненської обл.) // АПВП. – 2004. – № 1. – С. 202–206.
68. Удовиченко В. Міська влада: пріоритет діяльності – у сприянні новому поколінню // Аспекти самоврядування. – 2005. – № 5 (31). – С. 33–36.